

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 54.273 van 4 juli 1995
in de zaak A. 59.520/VII-12.701.**

In zake : Herman VAN GOMPEL,
die woonplaats kiest bij
Advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse Executieve, thans de Vlaamse
regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Vidtstraat 62.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Advocaat E. BREWAEYS op 24 augustus 1994 namens Herman VAN GOMPEL heeft ingediend om de vernietiging te vragen van het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting van 28 juni 1994 waarbij het beroep van de verzoevende partij tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 16 december 1993 tot weigering van de milieuvergunning om een aan de Groenedijk te Retie gelegen inrichting uit te breiden met 230 mestkalveren en tot het verlenen van de vergunning voor de uitbreiding van opslagplaatsen voor dierlijke mest van 1056 m³ tot 1362 m³ en voor een opslagplaats van 2000 liter mazout, ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd;

Gelet op het arrest nr. 51.661 van 16 februari 1995 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt bevolen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. BAERT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 30 mei 1995 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 22 juni 1995;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter J. VERMEIRE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur J. BAERT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat luidens de considerans van het bestreden besluit de geïncrimineerde weigeringsbeslissing gesteund is op de hierna volgende motieven :

"Overwegende dat de inrichting niet gelegen is in een kwetsbare zone die vanuit milieu-oogpunt een bijzondere bescherming vergt; dat de stal daarenboven grenst aan een woongebied met landelijk karakter, en aan een woonuitbreidingsgebied, en gelegen is op circa 200 m van een recreatiegebied en op circa 200 m van een woonpark; dat gelet op de te beperkte ruimtelijke scheiding tussen de stal en voormelde bestemmingsgebieden kan worden gesteld dat de gevraagde

inrichting aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder;
Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproductie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd, zou oplopen tot 4.160 kg P_2O_5 respectievelijk 8.720 kg stikstof; dat vanuit oogpunt van ecologisch aanvaardbare mestuitspreiding hiervoor een oppervlakte cultuurgrond is vereist van ten minste 27,7 ha;

dat de aanvrager de beschikking heeft over een oppervlakte cultuurgrond van circa 2,50 ha en stelt tevens over een mestafzetmogelijkheid te beschikken voor 26,02 ha oppervlakte cultuurgrond in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen; dat voormelde afzetmogelijkheid niet gestaafd is door documenten; dat van deze 26,02 ha cultuurgrond slechts 18,08 ha in rekening kunnen gebracht worden gezien de afnemers van de mest een aantal van de gronden nodig hebben voor een verantwoorde mestafzet van de eigen dieren en gezien een van de andere afnemers niet gekend is bij de Mestbank; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest bijgevolg niet is gewaarborgd; dat het risico dat het bedrijfsmatige mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen, derhalve te groot is";

Overwegende dat het eerste middel betrekking heeft op het eerste hierboven aangehaalde weigeringsmotief; dat het de schending aanvoert van artikel 361, § 2, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 7 januari 1992 houdende vaststelling van het Vlaams reglement inzake milieuvoorwaarden voor hinderlijke inrichtingen (VLAREM II) en van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen,

doordat het bestreden besluit de uitbreiding weigert wegens de te beperkte ruimtelijke scheiding tussen de stal en de andere bestemmingsgebieden waardoor kan worden gesteld dat de inrichting aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder,

terwijl voormeld artikel 361, § 2, 3°, van VLAREM II in agrarische gebieden inrichtingen met meer

dan 500 dieren toelaat zonder daaraan een afstandsregel te koppelen,

en terwijl artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 stelt dat de daarin vervatte afstandsregel niet geldt voor een geval als het onderhavige, met name de uitbreiding van een bestaand bedrijf;

dat zij er subsidiair aan toevoegt dat "indien de verwerende partij van oordeel was dat voormelde regels in het huidige geval niet volstonden, zij haar verstrengde individuele toepassing naar behoren, in feite en in rechte, (had) moeten motiveren. De loutere verwijzing naar de te beperkte ruimtelijke scheiding volstaat terzake niet, nu de reglementaire bepalingen geen afstandsregel voorzien, en men er dus van moet uitgaan dat de regelgever van oordeel was dat dergelijke (uit te breiden) inrichtingen niet zomaar (bijkomende) geurhinder met zich brengen";

Overwegende dat in de memorie van antwoord de verwerende partij repliceert dat de in het bestreden besluit voorkomende afstanden ten opzichte van aanpalende of omliggende gebieden niet zijn vermeld als verbodsregels maar als één van de milieutechnische criteria om te besluiten tot de overdreven hinderlijkheid van de exploitatie en dat het ontbreken van afstandsregels met betrekking tot de inrichting in kwestie de overheid niet verhindert te oordelen over het al dan niet bestaan van overdreven hinder;

Overwegende dat met zijn arrest nr. 52.260 van 16 maart 1995 de Raad van State VLAREM II heeft vernietigd; dat het bewuste motief niet meer aan de bepalingen van dat besluit kan worden getoetst; dat het desbetreffende onderdeel van het middel niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 luidt als volgt :

"De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerende deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven.
(...)"

dat vorenstaande uitzondering op de verbodsregel met betrekking tot het vestigen van bedrijven niet inhoudt dat de overheid verplicht is voor inrichtingen die onder de uitzonderingsbepaling vallen, een milieuvergunning te verlenen; dat het onderdeel niet gegrond is;

Overwegende, wat de schending van de motiveringsplicht betreft, dat het bestreden besluit, na te hebben vastgesteld "dat de stal ... grenst aan een woongebied met landelijk karakter en aan een woonuitbreidingsgebied, en gelegen is op circa 200 meter van een recreatiegebied en op circa 200 meter van een woonpark" volstaat met te overwegen "dat gelet op de te beperkte ruimtelijke scheiding tussen de stal en voormelde bestemmingsgebieden, kan worden gesteld dat de gevraagde inrichting aanleiding zal geven tot geurhinder"; dat, mede rekening gehouden met vorenstaande uitzonderingsbepaling van artikel 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972, deze redengeving al te summier en onvoldoende concreet en controleerbaar is nu, zoals hierboven vastgesteld, het uitgangspunt ervan, te weten de geschetste ligging ten opzichte van de andere

gebieden, niet valt onder enige wettelijke verbodsbepaling en, op zich, evenmin kan doen besluiten tot de kennelijke ontoelaatbaarheid van de gevraagde uitbreiding; dat het onderdeel gegrond is;

Overwegende dat in het tweede middel, dat het weigeringsmotief met betrekking tot de mestafzet betreft, de verzoekende partij onder meer de schending of de verkeerde toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen aanvoert,

doordat de milieuvergunning mede is geweigerd wegens het niet aantonen van een ecologisch verantwoorde mestafzet omdat deze niet is gestaafd door documenten en dat van de 26,02 ha cultuurgrond slechts 18,08 ha in rekening kan worden gebracht nu de afnemers een aantal van die gronden nodig hebben voor een verantwoorde afzet van de mest van eigen dieren en een van de afnemers niet gekend is bij de Mestbank,

terwijl voormeld decreet een specifieke regeling voor het probleem van de mestafzet bevat; dat zij eraan toevoegt dat het meststoffendecreet trouwens geen bepalingen omvat die moeten worden betrokken bij het beschikken over een milieuvergunningsaanvraag;

Overwegende dat in de memorie van antwoord de verwerende partij erop wijst dat de verzoekende partij in het raam van haar milieuvergunningsaanvraag ongevraagd een omvangrijk dossier met documenten tot bewijs van de mestafzet had ingediend en de overheid derhalve gerechtigd was dit dossier op zijn waarde te beoordelen;

Overwegende dat de Raad van State geen bepaling bekend is die voorschrijft dat de aanvrager van een milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten dient te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure

documenten dient over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 geen regels bevat met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding kunnen geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan vier mestafzetmogelijkheden voorhanden zijn : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in de huidige stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid blijkt te bezitten om bij wege van het weigeren van een milieuvergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken; dat in die mate het middel ontleend aan de schending of het verkeerd toepassen van het meststoffendecreet van 23 januari 1991 gegrond is; dat de overige onderdelen niet moeten worden onderzocht,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting van 28 juni 1994 waarbij het beroep van Herman VAN GOMPEL tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 16 december 1993 houdende onder meer de weigering van de milieuvergunning tot het uitbreiden van een aan de Groenedijk te Retie gelegen mestkalverenbedrijf, ongegrond wordt verklaard en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vier juli 1900 vijffennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. VERMEIRE,	kamervoorzitter,
Mevr.	M. VRINTS,	staatsraad,
de H.	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	Ch. BAMPS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Ch. BAMPS.

J. VERMEIRE.